

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος	V
----------------	---

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

Η ΠΟΙΗ

Κεφ. 20^ο : Έννοια, φύση και σκοποί της ποιητής

I. Η έννοια της ποιητής.....	4
1. Η ποιητή ως κύρωση του νόμου	4
2. Η ποιητή ως κριτήριο του εγκλήματος	5
II. Η φύση της ποιητής.....	7
1. Εισαγωγή	7
2. Η φύση της ποιητής ως «κοινωνικού μέτρου».....	7
3. Η φύση της ποιητής ως «ηθικής αποδοκιμασίας» από το νόμο.....	9
4. Άλλες βασικές αρχές που διέπουν την επιβολή της ποιητής	11
Α. Αρχή της αναγκαιότητας	11
Β. Αρχή της αναλογικότητας	12
III. Οι θεωρίες της ποιητής.....	16
1. Γενικά.....	16
2. Απόλυτες θεωρίες	16
3. Η μεταφυσική θεμελίωση της ποιητής.....	18
4. Σχετικές θεωρίες	19
5. Ενωτικές θεωρίες	21
IV. Οι σκοποί της ποιητής.....	26
1. Οι ανταποδοτικές θεωρίες	26
2. Η γενική πρόληψη	28
3. Η ειδική πρόληψη.....	33
4. Οι σύγχρονες εξελίξεις	34

Κεφ. 21^ο : Η συστηματική των ποιητών.....

I. Η ποιητή του θανάτου	44
1. Η ιστορική εξέλιξη της ποιητής του θανάτου	44
2. Η διαμάχη ως προς την ποιητή του θανάτου.....	46

Πίνακας περιεχομένων

3. Η ποινή του θανάτου από την άποψη της κείμενης νομοθεσίας	49
II. Ποινές περιοριστικές της ελευθερίας	50
1. Ιστορική εξέλιξη των περιοριστικών της ελευθερίας ποινών	51
2. Τα βασικά ζητήματα των περιοριστικών της ελευθερίας ποινών	53
Α. Τα σωφρονιστικά συστήματα	53
Β. Το αξίωμα εξατομικεύσεως της ποινής	55
3. Το ισχύον νομικό καθεστώς των περιοριστικών της ελευθερίας ποινών	56
Α. Κάθειρξη	56
Β. Φυλάκιση	60
Γ. Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων	60
Δ. Περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάσταση	61
Ε. Κράτηση	61
III. Οι χρηματικές ποινές	62
1. Ιστορική προέλευση	62
2. Νομική ρύθμιση	63
3. Η φύση και η προβληματική των χρηματικών ποινών	64
IV. Οι παρεπόμενες ποινές	66
1. Εισαγωγικά	66
2. Η αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων	67
Α. Πότε επιβάλλεται η αποστέρηση	67
Β. Αποτέλεσμα της αποστερήσεως	69
Γ. Υπολογισμός του χρόνου αποστερήσεως	69
Δ. Η αποκατάσταση	71
3. Η απαγόρευση ασκήσεως επαγγέλματος	73
Α. Προϋποθέσεις επιβολής της απαγόρευσης	73
Β. Νομική φύση της απαγόρευσης	74
Γ. Συνέπειες της απαγόρευσης	74
4. Η δημοσίευση της καταδικαστικής αποφάσεως	75
5. Η δήμευση των μέσων ή προϊόντων εγκλήματος	75
Κεφ. 22° : Τα μέτρα ασφαλείας	76
I. Φύση και αιτιολόγηση των μέτρων ασφαλείας	79
1. Εισαγωγικά	79
2. Η νομική φύση των μέτρων ασφαλείας	83
3. Πρακτικές διαφορές ποινών και μέτρων ασφαλείας	85
II. Μέτρα ασφαλείας που επιβάλλονται αντί της ποινής	86
1. Εισαγωγικά	86

2. Φύλαξη ακαταλόγιστων εγκληματιών σε δημόσιο θεραπευτικό κατάστημα	87
Α. Νομική ρύθμιση – σκοπός	87
Β. Οι προϋποθέσεις του εγκλεισμού σε θεραπευτικό κατάστημα	88
Γ. Η διάρκεια του εγκλεισμού	90
Δ. Η αναγκαστική νοσηλεία ψυχασθενών	91
III. Τα μέτρα ασφαλείας που επιβάλλονται σε συμπλήρωση της ποινής	92
1. Εισαγωγή σε θεραπευτικό κατάστημα αλκοολικών και τοξικομανών	92
Α. Νομική ρύθμιση	92
Β. Προϋποθέσεις	93
Γ. Διάρκεια	94
Δ. Οι ειδικές ρυθμίσεις στη νομοθεσία για τα ναρκωτικά	94
2. Παραπομπή σε κατάστημα εργασίας	96
Α. Νομική ρύθμιση – προϋποθέσεις	96
Β. Διάρκεια	97
Γ. Η συνταγματικότητα του θεσμού	97
3. Απαγόρευση διαμονής	97
Α. Νομική ρύθμιση	97
Β. Ο θεσμός της «εκτόπισης» ειδικότερα	98
Γ. Προϋποθέσεις της απαγόρευσης	99
Δ. Διάρκεια της απαγόρευσης	99
4. Απέλαση αήλθοδαπού	99
Α. Νομική ρύθμιση	99
Β. Προϋποθέσεις	102
Γ. Εκτέλεση της απέλασης	104
Δ. Αναστολή της απέλασης	106
Ε. Η διοικητική απέλαση	107
IV. Η δήμευση	108
1. Εισαγωγικά	108
Α. Νομική ρύθμιση	108
Β. Νομική φύση της δημεύσεως	108
2. Προϋποθέσεις της δήμευσης ως παρεπόμενης ποινής	110
Α. Καθορισμός των αντικειμένων που υπόκεινται σε δήμευση	110
Β. Λοιπές προϋποθέσεις	112
3. Προϋποθέσεις της δήμευσης ως μέτρου ασφαλείας	113
Α. Βασικές διαφορές με τη δήμευση ως παρεπόμενη ποινή	113
Β. Ο κίνδυνος για τη δημόσια τάξη	113

Πίνακας περιεχομένων

4. Η δήμευση σε ειδικές διατάξεις του Π.Κ. και σε ειδικούς ποινικούς νόμους.....	116
Α. Εγκλήματα πηλαστότητας	116
Β. Δωροδοκία	117
Γ. Κ.Ο.Κ.	117
Δ. Ναρκωτικά.....	119
Ε. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα	120
ΣΤ. Όπλα.....	122
Ζ. Τελωνειακός Κώδικας	123
Η. Η δήμευση σε άλλα νομοθετήματα.....	126
5. Η αρχή της αναλογίας κατά την επιβολή της δήμευσης.....	127
Κεφ. 23^ο: Μέτρα για τους ανήλικους παραβάτες	133
I. Εισαγωγικά.....	134
1. Η εξέλιξη της νομοθεσίας για τους ανηλίκους.....	134
2. Η συνταγματική διάσταση των διατάξεων για τους ανηλίκους	136
3. Η διεθνής διάσταση της νομοθεσίας για τους ανηλίκους	137
4. Δικονομικά ζητήματα	138
5. Θεσμοί για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας των ανηλίκων.....	142
Α. Επιμελητές ανηλίκων.....	142
Β. Ιδρύματα Αγωγής Ανηλίκων	143
Γ. Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων.....	143
Δ. Κ.Ε.Σ.Α.Θ.Ε.Α.	144
II. Η κατάγνωση της ποινικής ευθύνης ανάλογα με την ηλικία.....	145
III. Τα καθ' έκαστον μέτρα.....	147
1. Αναμορφωτικά μέτρα.....	147
Α. Εισαγωγικά	147
Β. Η επίληψη του ανηλίκου.....	148
Γ. Η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς ή στους επιτρόπους του.....	148
Δ. Η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια	149
Ε. Η ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε ιδρύματα ανηλίκων ή σε επιμελητές ανηλίκων.....	150
ΣΤ. Η συνδιαλλαγή μεταξύ ανηλίκου και θύματος.....	150
Ζ. Η αποζημίωση του θύματος ή η κατ' άλλον τρόπο άρση ή μείωση των συνεπειών της πράξεως	151

H. Η παροχή κοινωφελούς εργασίας από τον ανήλικο.....	151
Θ. Η παρακολούθηση από τον ανήλικο κοινωνικών και ψυχολογικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς ή ιδιωτικούς φορείς.....	152
I. Η παρακολούθηση από τον ανήλικο ειδικών προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής	152
ΙΑ. Η φοίτηση του ανηλίκου σε σχολές επαγγελματικής ή άλλης εκπαίδευσης ή κατάρτισης.....	152
ΙΒ. Η τοποθέτηση του ανηλίκου σε κατάλληλο κρατικό, δημοτικό, κοινοτικό ή ιδιωτικό ίδρυμα αγωγής	152
ΙΓ. Πρόσθετα αναμορφωτικά μέτρα	153
2. Θεραπευτικά μέτρα	154
Α. Εισαγωγικά	154
Β. Ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς, στους επιτρόπους του ή στην ανάδοχη οικογένεια	155
Γ. Ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων	155
Δ. Παρακολούθηση συμβουλευτικού θεραπευτικού προγράμματος από τον ανήλικο	155
Ε. Παραπομπή του ανηλίκου σε θεραπευτικό ή άλλο κατάλληλο κατάστημα.....	155
3. Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων	156
Α. Νομική ρύθμιση	156
Β. Η νομική φύση του περιορισμού.....	157
Γ. Απόλυση υπό όρο	158
Δ. Εκδίκαση ή εκτέλεση μετά τη συμπλήρωση του δεκάτου ογδού έτους.....	160
Ε. Συρροή.....	161
4. Νεαροί ενήλικες	162
Κεφάλαιο 24^ο: Η έγκληση	163
I. Εισαγωγικά.....	165
1. Ορισμός.....	165
2. Δικαιολογητική βάση της θέσπισης κατ' έγκληση διωκόμενων εγκλημάτων.....	166
3. Η νομική φύση της εγκλήσεως	168
4. Το αδιαίρετο της εγκλήσεως.....	171
II. Προϋποθέσεις υποβολής εγκλήσεως.....	174

Πίνακας περιεχομένων

1. Δικαιούχοι υποβολής της εγκλήσεως	174
Α. Ο «άμεσα παθών» από το έγκλημα.....	174
Β. Παθών ανήλικος	177
Γ. Παθών νομικό πρόσωπο	185
Δ. Άλλοι δικαιούχοι	187
Ε. Πθείονες δικαιούχοι	189
2. Διαδικασία υποβολής εγκλήσεως	190
3. Προθεσμία υποβολής εγκλήσεως.....	194
Α. Η νομική ρύθμιση.....	194
Β. Επιμέρους περιπτώσεις.....	196
III. Εξάλειψη της εγκλήσεως	198
1. Παραίτηση από την έγκληση	198
2. Ανάκληση της εγκλήσεως	200
Κεφάλαιο 25° : Η επιμέτρηση της ποινής.....	203
I. Επιμέτρηση της ποινής υπό στενή έννοια.....	206
1. Εισαγωγικά.....	206
Α. Ενωσιολογικός προσδιορισμός του όρου «επιμέτρηση»	206
Β. Επιμέτρηση και αιτιολογία της αποφάσεως	207
2. Η επιμέτρηση και οι σκοποί της ποινής	214
3. Η επιμέτρηση και τα κριτήρια της αξιόποινης πράξεως.....	217
Α. Γενικές παρατηρήσεις.....	217
Β. Η βαρύτητα του εγκλήματος.....	219
Γ. Η προσωπικότητα του εγκληματία	223
4. Διαφοροποιήσεις κατά την επιμέτρηση της ποινής.....	225
5. Επιμέτρηση της χρηματικής ποινής και του προστίμου	226
II. Ελαφρυντικές περιστάσεις	227
1. Εισαγωγικά.....	227
2. Επιμέτρηση σε περίπτωση λόγων μείωσης της ποινής ή ελαφρυντικών περιστάσεων	229
3. Γενικοί λόγοι μείωσης της ποινής.....	231
4. Ειδικοί λόγοι μείωσης της ποινής	233
5. Ελαφρυντικές περιστάσεις	234
Α. Γενικές παρατηρήσεις.....	234
Β. Οι κατ' ιδίαν ελαφρυντικές περιστάσεις	235
Γ. Ουσιώδη δικονομικά ζητήματα	246
6. Συρροή λόγων μείωσης της ποινής (άρθρο 85 Π.Κ.)	249
III. Η υποτροπή.....	252

1. Εισαγωγικά.....	252
2. Οι καθέκαστον ρυθμίσεις.....	253
Α. Η υποτροπή στα εγκλήματα δόλου	253
Β. Η υποτροπή στα εγκλήματα αμέλειας	255
Γ. Η υποτροπή στα πταίσματα	256
Δ. Ειδικές περιπτώσεις υποτροπής	256
Ε. Η ποινή της υποτροπής	256
ΣΤ. Καθ' έξη υπότροποι εγκληματίες.....	257
IV. Η μετατροπή της ποινής.....	259
1. Φύση και σκοποί της μετατροπής	259
Α. Οι σκοποί της μετατροπής	259
Β. Η φύση της μετατροπής	260
2. Η νομική ρύθμιση της μετατροπής.....	260
Α. Μετατροπή σε χρηματική ποινή ή πρόστιμο	260
Β. Μετατροπή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας	263
Γ. Ειδικές ρυθμίσεις	265
3. Περιπτωσιολογία.....	266
Κεφάλαιο 26° : Συρροή.....	269
I. Γενική προβληματική	272
II. Η ενότητα της αξιόποινης πράξεως.....	275
1. Η πλησιονότητα εγκλημάτων ως αναγκαία προϋπόθεση της συρροής	275
Α. Πολλαπλή επίδραση επί του αυτού εννόμου αγαθού με ενιαίο αποτέλεσμα	275
Β. Προσβολή της ειρήνευσης ενός εννόμου αγαθού.....	277
Γ. Η ενότητα εκ του νόμου	281
III. Η πληθώρα των αξιοποιώνων πράξεων	282
1. Γενικές παρατηρήσεις – Το σύστημα της «συνολικής ποινής»	282
Α. Λειτουργία του συστήματος της «συνολικής ποινής».....	282
Β. Ο προσδιορισμός του είδους της συνολικής ποινής	284
Γ. Εξαιρέσεις από το σύστημα της συνολικής ποινής	286
Δ. Η νομική φύση της συνολικής ποινής.....	287
Ε. Η συνολική ποινή στην αναστολή και στη μετατροπή	288
ΣΤ. Συρροή χρηματικών ποινών	291
Ζ. Επιγεγόμενη συρροή ποινών	291
Η. Καθορισμός συνολικής ποινής επί συνδρομής πραγματικής και κατ' ιδέαν συρροής.....	293

Πίνακας περιεχομένων

Θ. Συνάντηση στερητικών της ελευθερίας με χρηματικές ποινές.....	294
2. Πραγματική και κατ' ιδέαν συρροή εγκλημάτων.....	294
Α. Πραγματική συρροή.....	294
Β. Κατ' ιδέαν συρροή.....	295
3. Η αληθινή συρροή.....	298
4. Η φαινομένη συρροή	299
Α. Έννοια	299
Β. Η αρχή της ειδικότητας (lex specialis derogat legi generali)	301
Γ. Η αρχή της επικουρικότητας (lex primaria derogat legi subsidiariae)	304
Δ. Η αρχή της απορρόφησης (lex consumens derogate legi consumptae)	306
Ε. Η αναβίωση του συρρέοντος εγκλήματος	313
5. Περιπτώσεις διακρίσεως αληθούς από φαινομένη συρροή από τη νομολογία	314
Α. Απάτη και πλαστογραφία	314
Β. Απάτη και υπεξαίρεση.....	315
Γ. Απάτη και λαθρεμπορία.....	316
Δ. Απάτη και απιστία	317
Ε. Πλαστογραφία και λαθρεμπορία	317
ΣΤ. Βιασμός και αποπλάνηση	318
Ζ. Λοιπές περιπτώσεις	318
6. Το «αθροιστικό έγκλημα».....	321
Α. Γενικά	321
Β. Η κατ' επάγγελμα τέλεση.....	322
Γ. Η κατά συνήθεια τέλεση.....	323
Δ. Πρακτικές συνέπειες	324
7. Το κατ' εξακολούθηση έγκλημα	325
Α. Έννοια – Προϋποθέσεις	325
Β. Δικαιολογητική βάση του κατ' εξακολούθηση εγκλήματος.....	332
Γ. Η ρύθμιση της παρ. 1 του άρθρ. 98 Π.Κ.	334
Δ. Η ρύθμιση της παρ. 2 του άρθρ. 98 Π.Κ.	336
8. Η συρροή στα εκ του αποτελέσματος διακρινόμενα εγκλήματα	340
Κεφάλαιο 27° : Αναστολή και υπ' όρον απόλυση	345
I. Αναστολή της ποινής	348
1. Δικαιολογητική βάση	348
2. Προϋποθέσεις χορηγήσεως αναστολής	350

3. Αναστολή υπό επιτήρηση σε ποινές άνω των τριών ετών	353
4. Αναστολή εκτελέσεως ποινής αθλοδαπού	356
5. Ανάκληση της αναστολής	359
6. Άρση της αναστολής	361
7. Ειδικά ζητήματα αναστολής.....	362
Α. Έναρξη του χρόνου δοκιμασίας	362
Β. Η αναστολή στη νομοθεσία για τα ναρκωτικά	363
Γ. Ενέργεια αθλοδαπούς απόφασης	365
8. Αποτελέσματα της αναστολής	365
Α. Συνέπειες ως προς την κύρια ποινή	365
Β. Συνέπειες ως προς την καταβολή δικαστικών εξόδων και χρηματικής αποζημίωσης	366
Γ. Συνέπειες ως προς την εκτέλεση των παρεπομένων ποινών.....	367
Δ. Συνέπειες ως προς την εκτέλεση των μέτρων ασφαλείας	368
II. Απόλυση υπό όρο.....	368
1. Εισαγωγικά.....	368
2. Προϋποθέσεις για την υπό όρο απόλυση	370
Α. Βασικές προϋποθέσεις	370
Β. Η συμπεριφορά του καταδίκου ως προϋπόθεση της υπ’ όρον απόλυσης	372
Γ. Ειδικές ρυθμίσεις	380
Δ. Διαχρονικό δίκαιο	382
3. Η υπό όρο απόλυση σε ειδικές κατηγορίες δραστών.....	383
Α. Απόλυση υπό όρο αθλοδαπού κρατουμένου	383
Β. Απόλυση υπό όρο κρατουμένου για λόγους υγείας.....	384
Γ. Απόλυση υπό όρο σε ειδικά νομοθετήματα.....	385
4. Διαδικασία χορήγησης της υπό όρο απόλυσης	387
5. Ανάκληση της απόλυσης	388
6. Άρση της απόλυσης	389
7. Ειδικές μορφές υπό όρο απόλυσης.....	390
Α. Υπό όρο απόλυση ανηλίκων	391
Β. Υπό όρο απόλυση σε περίπτωση αόριστης κάθειρξης	392
Γ. Υπό όρο απόλυση σε περίπτωση εγκλεισμού σε ψυχιατρικό κατάστημα.....	393

ΕΠΙΜΕΤΡΟ

I. Κατάλογος κυριότερων λημμάτων	395
II. Αποφάσεις νομολογίας.....	397